

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Rethinking Legal Education in the AI Era

University of Chicago Law School
July 9, 2026

Юридичний факультет Чиказького університету оприлюднив меморандум щодо розвитку юридичної освіти в епоху штучного інтелекту.

Документ ґрунтується на результатах консультацій, набутому у попередні три роки досвіді та прагне встановити рамки для адаптації юридичної освіти до ери штучного інтелекту. Ключовими є три питання: 1) формування педагогіки та оцінювання, стійких до штучного інтелекту; 2) підвищення рівня «основних людських» навичок, які відрізняють кращих юристів; 3) навчання відповідальному, ефективному та етичному використанню ШІ. Замість того, щоб намагатися заборонити штучний інтелект або ігнорувати його ризики для навчання, педагогіка та системи оцінювання повинні бути розроблені таким чином, щоб студенти навчилися критично мислити та вирішувати юридичні проблеми з обґрунтованим професійним судженням. Таким чином, нам потрібно забезпечити, щоб наші студенти не покладалися на спрощені інструменти ШІ, які допомагають їм знаходити прості відповіді, але гальмують інтелектуальний розвиток. Це вимагає переосмислення технологій, які ми дозволяємо використовувати в наших класах, завдань, які

ми даємо нашим учням, і способів оцінювання їхньої успішності. Потрібна педагогіка, стійка до штучного інтелекту, – йдеться про способи взаємодії в класі та оцінювання успішності, які винагороджують старанну й постійну взаємодію учнів з матеріалом і не перекладають роботу на інструменти штучного інтелекту. Це не означає спроби запобігти використанню штучного інтелекту всіма учнями, а навпаки – фокусування зусиль на залученості учнів. Штучний інтелект може трансформувати юридичну професію, але багато аспектів юридичної практики, ймовірно, залишаться прерогативою людей не лише тому, що люди добре в них розбираються, а й тому, що клієнти, роботодавці, судді та суспільство бажатимуть, щоб люди їх виконували. Серед іншого, ці аспекти юридичної практики, ймовірно, включатимуть усну адвокатську діяльність, стратегічне судження, критичне мислення, розвиток і підтримку відносин з клієнтами та зацікавленими сторонами. Звичайно, існують способи, за допомогою яких штучний інтелект може допомогти людям у виконанні цих завдань. Але юридична освіта повинна зосереджуватись на підготовці студентів до тих аспектів юридичної практики, для яких люди, ймовірно, залишатимуться необхідними. ШІ вже є поширеною частиною юридичної практики і надалі ставатиме ще більш поширеною. Нереалістично думати, що студенти та юристи не використовуватимуть штучний інтелект. Але юридичні технології швидко змінюються, і немає жодної гарантії, що конкретні інструменти чи методи штучного інтелекту, які є популярними сьогодні, будуть корисними, коли студенти почнуть практикувати. Таким чином, навчання навичкам роботи зі штучним інтелектом вимагає більше, ніж просто підготовки студентів, які можуть використовувати інструменти, що вже є частиною юридичної практики. Юридичні школи повинні надати студентам аналітичні навички й теоретичний інструментарій для адаптації до зміни технологій. Студенти мають навчатись використовувати штучний інтелект відповідально, ефективно та етично. Ці три компоненти стратегічного бачення узгоджуються з зобов'язанням юридичного факультету щодо ретельної юридичної підготовки, новими дослідженнями щодо ролі ШІ в освіті, а також місією Чиказького університету. Відповідно перший рік навчання (перший курс) визнається вирішальним періодом формування студентів-юристів. Він закладає основу для розвитку критичного мислення, навичок юридичного письма та стратегічного судження упродовж всього терміну навчання в юридичній школі та у подальшому професійному житті. Під час навчання на першому курсі цінність наполегливої праці, навіть з концепціями, які є другою натурою для досвідчених юристів, є надзвичайно важливою. Студентський досвід в оцінці якості результатів штучного інтелекту знаходиться на найнижчому рівні. Потреба у співпраці викладачів для створення послідовного, стійкого до штучного інтелекту підходу до педагогіки є особливо гострою в цьому контексті. З цієї причини юридичний факультет приймає правила, які встановлюють узгоджені норми для викладання та оцінювання, стійкого до штучного інтелекту, у всіх розділах першого курсу в усіх основних курсах першого курсу (цивільний процес, делікти, елементи права, договори, майно, кримінальне право,

конституційне право, тлумачення статутних норм та транзакційне право). Упродовж 2026–2027 навчального року буде пілотуватись скоординований підхід до аудиторних занять та іспитів в рамках основної навчальної програми. Забороняється використання електронних пристроїв (таких, як ноутбуки, планшети, телефони) в аудиторії. З цієї політики будуть деякі винятки: наприклад, викладачі можуть призначити класних «писарів», які можуть використовувати електронні пристрої для ведення нотаток під час заняття, викладачі можуть дозволити використання електронних пристроїв для певних технологічно підготовлених заходів (таких як інтерактивні опитування в аудиторії), буде забезпечено урахування потреб людей з інвалідністю відповідно до чинного законодавства. Іспити проводитимуться в аудиторії без доступу до інтернету, електронних файлів чи додатків. І найголовніше, буде продовжена давня традиція наголосу на методі Сократа як частині цих курсів. Такий скоординований підхід відображає наш досвід та науковий консенсус щодо того, що активна особиста участь сприяє навчанню. Залежність від пристроїв для ведення нотаток або допомоги у відповідях на запитання, як правило, гальмує рефлексію та міркування. По мірі того, як студенти переходять від базової підготовки з обов'язкових предметів першого рівня до факультативних курсів, потреба в координації між розділами зменшується, а переваги гетерогенності зростають. У навчальній програмі вищого рівня та факультативних курсах, які студенти першого рівня проходять навесні, акцент зміщується на надання рекомендацій та сприяння експериментам: використання методу Сократа, політики заборони пристроїв та іспитів без доступу в аудиторії залишаються, але як правила за замовчуванням, а не як обов'язкові політики. У всіх факультативних курсах ми будемо заохочувати викладачів експериментувати з педагогікою. Деякі методи навчання та оцінювання мають підвищену цінність як методи, стійкі до штучного інтелекту. Це методи формувального оцінювання – проміжні іспити, групові проекти, усні презентації, взаємний зворотний зв'язок. Водночас сам штучний інтелект створює можливості для нових форм навчання та оцінювання. Наші викладачі вже почали експериментувати з такими інструментами, як користувацькі чат-боти, що служать навчальними посібниками, практичні задачі, згенеровані штучним інтелектом, тощо. Жоден з цих конкретних методів навчання та оцінювання не є обов'язковим, але ми підтримуватимемо експерименти з такими методами. Зростає потреба в курсах із відповідального, ефективного та етичного використання штучного інтелекту. Письмо є надзвичайно важливим для юридичної практики. Більшість юристів не лише займаються значним обсягом письмової роботи, але й сама практика письма культивує глибоке, стійке та критичне мислення. Однак основні способи письма в навчальній програмі вищого рівня – дослідницькі роботи та реакційні роботи – перебувають під тиском у світі, де штучний інтелект може створювати правдоподібні та змістовні академічні роботи без людського втручання, яке передбачається для написання робіт. Це особливо складний виклик. Деякі рішення, такі як вимога щодо написання текстів під наглядом у класі, враховують

необхідність розвитку практики, забезпечуючи водночас оригінальні людські зусилля. Однак такі вимоги втрачають важливий аспект письмової практики, який полягає в тривалих та самостійних зусиллях протягом годин, днів і тижнів для створення гарного змістовного твору. Це цінна формувальна вправа для мислителів та юристів, і ми не можемо повністю відмовитися від неї на користь методів письма, які легше застосовувати за допомогою штучного інтелекту. Таким чином, ми розробляємо підхід, який впроваджує елементи дизайну, стійкого до штучного інтелекту, водночас підтримуючи навчання студентів із виконанням амбітних та самостійних письмових проєктів. Ключове тут – самостійне дослідження, оригінальні ідеї, врахування відгуків викладачів та ітерація чернеток. Ще одна вимога – всі студенти повинні взяти участь в усному обговоренні своєї роботи (індивідуально або у вигляді презентації в класі у стилі академічного семінару). Усна дискусія передбачатиме відповіді студента на запитання щодо аргументації та висновків. Ця вимога робить письмові роботи більш стійкими до штучного інтелекту, зосереджуючись на перевірці мислення студента та забезпечує розвиток цінних для юридичної практики навичок академічного життя (пояснювати, захищати свої ідеї особисто у в режимі реального часу). Усне обговорення є способом утвердити культуру семінарів та експериментування. Для всіх письмових завдань вищого рівня ми заохочуємо викладачів експериментувати з різними способами структурування письмових завдань, стійкими до штучного інтелекту: класні семінари студентів з написання робіт; підготовка робіт-реакцій або частин довших робіт під наглядом студентів у класі; групові презентації або панельні дискусії студентів на відповідні теми робіт-реакцій; індивідуальне або групове ведення дискусії; індивідуальне обговорення дослідницької роботи з професором поза аудиторією. Існує багато інших можливостей, і сенс експериментів полягає в тому, щоб знайти варіанти, які найкраще гарантують, що наші студенти набудуть навичок письма та критичного мислення. Основні принципи змін в освіті: 1) забезпечення прозорості, чіткості та пояснення правил щодо ШІ (кожен викладач повинен чітко викласти свою політику щодо ШІ в навчальній програмі курсу та описати цю політику на заняттях); 2) підтримувати обізнаність щодо нових інструментів штучного інтелекту та найкращих практик їх використання (співпраця з випускниками, роботодавцями, технологічними фірмами, навчання викладачів, обмін інформацією про використання ШІ); 3) регулярний перегляд та оновлення правил відповідно до стрімких змін технологій та юридичної практики.

Детальніше: <https://www.law.uchicago.edu/news/ai-strategy-statement>,
https://www.law.uchicago.edu/sites/default/files/2026-07/UChicago%20AI%20Strategy%20Statement_Final.pdf

Фото: скріншот

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освіт'янам_новини

2026-07-21

**Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію
академічних текстів**